

ADVIES VAN DE ASDO AAN HET COLLEGE VAN B&W VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF

ALGEMEEN

Onderwerp	Beleidsregels en de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2026
Vorbereid door:	Themagroep Maatschappelijke Ondersteuning
Advies:	Gevraagd
Advies gevraagd per:	1 juni 2026
Uiterste adviesdatum:	18 juni 2026
Advies uitgebracht op:	1 juni 2026

INLEIDING

De Beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning 2026 en de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2026, zijn geüpdatet. De Beleidsregels zijn volledig herschreven. In de lopende aanbesteding Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), waar de themagroep Maatschappelijke Ondersteuning in is meegenomen, zijn veel van onze vragen en opmerkingen overgenomen. Hiervoor onze dank. Hiermee hoopt het college dat de Beleidsregels beter leesbaar en meer begrijpelijk zijn voor de bewoners. Ook zijn de herschreven Beleidsregels beter werkbaar voor het gebiedsteam dan de huidige regels. Wat betreft de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning, deze is aangepast aan de ontwikkelingen vanuit de aanbesteding WMO en jurisprudentie. Een 'was/wordt tabel' hebben wij als bijlage ontvangen. Over beide stukken wordt advies gevraagd. Wij kunnen ons in grote lijnen dan ook vinden in deze voorliggende concepten, maar hebben nog wel een aantal opmerkingen die wij in de vorm van een advies willen meegeven.

Ter ondersteuning van de advisering zijn de volgende bijlagen toegevoegd:

1. Beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning 2026
2. Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2026
3. Was/Wordt tabel Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2026
4. Normenkader Begeleiding versie 2.0

5. Normenkader Huishoudelijke Ondersteuning 2025

Omdat ons over de concepten Beleidsregels en Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2026 advies gevraagd wordt, zullen we deze separaat behandelen.

ONS ADVIES OVER DE BELEIDSREGELS:

De beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning 2026 zijn volledig herschreven, hierdoor is de leesbaarheid voor bewoners verbeterd en de werkbaarheid voor het gebiedsteam vergroot. In deze herschrijving zijn veel van de vragen en opmerkingen van de Themagroep Maatschappelijke Ondersteuning meegenomen, echter zijn er nog een aantal punten ter advisering.

Er staan nog steeds veel begrippen in de beleidsregels die voor een gemiddelde inwoner niet of nauwelijks te begrijpen zijn. Een voorbeeld hiervan is het begrip: 'empirisch advies' wat volgens AI vertaald wordt: 'advies op basis van feiten en onderzoek in de concrete situatie van de inwoner'

Ons advies is om het hele document leesbaar te maken in taalniveau B1, wat staat voor eenvoudig en duidelijk Nederlands, dat door 80% tot 90% van de volwassen bevolking wordt begrepen.

In de beleidsregels zien wij nog een aantal artikelen die volgens ons aangepast zouden moeten worden. Het gaat hierbij om de volgende artikelen:

- *Artikel 6 punt 7: 'Aanwezigheid' moet hier worden aangepast naar 'afwezigheid' in deze zin.*
- *Artikel 13 punt 5: in Verordening staat kilometervergoeding kan tot 2000 km, maar dit is niet opgenomen in de beleidsregels.*
- *Artikel 23 punt 3: hoogte van de vergoeding tot 90%, graag toevoeging 'Tenzij aantoonbaar is en vastgesteld dat de aanvrager dit financieel niet kan dragen; in dat geval moet 100% vergoeding worden toegekend'.*
- *Artikel 29 punt 6: Als een indicatie voor onbepaalde tijd gesteld is op basis van punt 5 van dit artikel, waarom dan nog een herindicatie nodig na 3 jaar? Ons advies om alleen een herindicatie uit te voeren bij een indicatie die voor 5 jaar of korter is afgegeven.*

Wij missen in de nieuwe beleidsregels Artikel 30 (voorheen artikel 31) 'Overgangsrecht'

- *Ons advies is een overgangsregeling op te nemen waardoor na een herindicatie het verschil in toegekende minuten over een aantal maanden wordt afgebouwd. (bv. bij afname tot en met 60 minuten, afbouwen in 6 maanden en bij meer dan 60 minuten afbouwen in 9 maanden).*
- *Ook adviseren wij om, mocht er besloten worden voor een 'kennismakingsperiode' van 6 weken in de nieuwe aanbesteding, het volgende: Deze alleen toe te passen bij nieuwe aanvragen en niet bij een herindicatie. Wij zijn van mening dat bestaande klanten anders te zwaar belast worden, omdat zij ook te maken krijgen met een wijziging door de invoer van het HHM-Normenkader 2025. Daarnaast is ons advies zorg te dragen voor inzet van een onafhankelijke partij die de juiste deskundigheid in huis heeft in het begeleiden en adviseren van inwoners die beperkt worden door fysieke en psychische klachten of verouderingsprocessen. Bij complexe problematiek, zoals dementie, dient rekening te worden gehouden met de mogelijkheid dat de instructieperiode langer dan zes weken wordt voortgezet. Dit omdat*

voor de uitvoering van leerprocessen bij mensen met dementie en andere complexe problematiek vaak langer tijd nodig is. Tegelijkertijd heeft ook deze groep baat bij zo snel mogelijke duidelijkheid.

ONS ADVIES OVER DE VERORDENING:

De Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2026 is aangepast aan de ontwikkelingen vanuit de aanbesteding en de jurisprudentie. Een ‘was/wordt tabel’ hebben wij als bijlage ontvangen. Ook deze wijzigingen waren voor ons geen verrassing omdat ook die al zijn opgenomen in de lopende aanbesteding van de WMO en wij ook hierin zijn meegenomen. Wij kunnen ons dus vinden in dit voorliggend concept, al hebben we hierbij ook nog enkele opmerkingen die we in de vorm van een advies willen voorleggen.

Beoordeling mogelijkheden eigen kracht (artikel 13)

Het is voor ons vanzelfsprekend dat bij de beoordeling van een maatregel gekeken wordt naar de mogelijkheden vanuit de eigen kracht van de bewoner en zijn/ of haar eigen netwerk. Tegelijkertijd doet dit een beroep op de toegepaste criteria en beoordeling door de individuele ambtenaren. Voor het rechtsgevoel en vertrouwen in de overheid en rechtszekerheid is het van groot belang dat daarvoor in gelijke gevallen dezelfde criteria wordt toegepast. Het mag niet zo zijn dat individuele ambtenaren in vergelijkbare gevallen tot verschillende conclusies komen.

- *Wij adviseren heldere transparante criteria vast te leggen en deze duidelijk te communiceren met de aanvrager, zodat deze weet waarop zijn/ haar eigen kracht en die van het netwerk worden beoordeeld. De criteria en de toepassing hiervan moeten toetsbaar zijn door de opdrachtgever.*
- *Wij adviseren om alle consulents die betrokken zijn bij de uitvoering van de verordening, naast toegepaste scholing, ook regelmatige contactmomenten met collega's aan te bieden in de vorm van intervisie.*
- *Inwoners krijgen desgewenst deskundige ondersteuning bij het in kaart brengen en activeren van het eigen sociale netwerk (toelichting: veel inwoners hebben te maken met vraagverlegenheid en schroom om actief hulp te vragen. Kijken daarnaast vaak vooral naar gezinsleden, terwijl ook anderen vaak willen en kunnen helpen. Bijvoorbeeld De Eigen Kracht Centrale en/of de methodiek van de netwerkcirkel kunnen hierbij behulpzaam zijn.)*

Wij adviseren ook de volgende toevoeging:

- *Artikel 13 1c ‘Stopt de particuliere hulp dan gebruik maken van de WMO’*

Beoordeling Vooronderzoek (artikel 5)

Wij onderschrijven het belang van een gedegen vooronderzoek bij een hulpvraag. In deze periode wordt in de praktijk vastgesteld wat de aanvrager zelf nog kan doen, wat het sociaal netwerk kan doen en waarvoor inzet van professionele ondersteuning nodig is. Wij vinden echter wel dat dit vooronderzoek onafhankelijk moet zijn.

Hierbij zou een zorgaanbieder geen rol mogen spelen, aangezien deze er een belang bij kan hebben dat er te veel professionele hulp wordt ingeschakeld.

- *Wij adviseren om de uitkomsten van dit vooronderzoek te laten beoordelen door een onafhankelijke partij of een daartoe opgeleide consulent van de gemeente. Daarnaast adviseren wij ook de onafhankelijke cliëntondersteuner hierbij te betrekken.*

Beoordeling term ‘wachttijd’

In de communicatie naar de aanvrager zou de term ‘wachttijd’ het beeld kunnen oproepen dat in deze periode geen recht op hulp of ondersteuning zou zijn en dat de aanvrager zichzelf zou moeten redden.

- *Wij adviseren in alle communicatie naar de doelgroep om de term ‘wachttijd’ niet te gebruiken en deze te vervangen door een term die recht doet aan het doel, zoals bijvoorbeeld beoordelingstijd, of afstemmingstijd van de eigen kracht.*

Specifieke woonvoorzieningen (art. 19)

In dit artikel is in lid 1 het primaat van verhuizen opgenomen. Wij vinden dit niet in lijn met de lijn die elders in de verordening en beleidsregel: zoveel mogelijk oplossen samen met het sociale netwerk. Een verhuizing kan een sociaal netwerk vergaand beschadigen.

- *Wij adviseren om de tekst van art. 19 te herformuleren op een manier waaruit blijkt dat het in stand houden van het sociale netwerk nadrukkelijk een aandachtspunt is bij de overweging verhuizen al dan niet te stimuleren en/of de bestaande woning aan te passen.*

Beoordeling term ‘Respijtzorg’ (artikel 20)

In de doelenboom van de Visie op samenleven staat ‘Mantelzorgers raken niet overbelast’ Om dit te bereiken is vorig jaar de lijst van inspanningen ge-update. Hierin is o.a. respijtzorg opgenomen. De mogelijkheden van het respijtzorgaanbod zijn onvoldoende bekend onder onze inwoners, mantelzorgers en de samenwerkingspartners. De term ‘respijtzorg’ is vrij onbekend en het aanbod is niet makkelijk inzichtelijk en beschikbaar. Daarom is gekozen voor de term ‘Zorgpauze’

- *Wij adviseren de term ‘Respijtzorg’ en/of ‘Respijtzorgvoorziening’ in de Begripsbepalingen (artikel 1) van de Verordeningen mee te nemen, en deze in de Beleidsregels en Verordening te vervangen voor ‘Zorgpauze’, hiermee schep je meteen meer duidelijkheid in dit artikel.*

Beoordeling Specifieke criteria verhuis- en inrichtingskosten (artikel 26)

In artikel 26 .2 wordt een bedrag genoemd van € 2.500. Wij hebben vastgesteld dat dit bedrag ook in de verordening van 2019 wordt genoemd. Dit was in 2019 wellicht toereikend, maar is nadien nooit meer aangepast. Rekening houdend met de inflatie vanaf 1 januari 2019 tot 1 januari 2026 zou dit bedrag nu ± € 3.300,-- moeten zijn om dezelfde kosten te kunnen dekken.

- *Wij adviseren het bedrag te indexeren. Rekening houdend met de inflatie adviseren wij een bedrag van € 3.300,-- per 1 januari 2026.*

Adviserende Aanvullingen Verordening Maatschappelijke ondersteuning 2026:

Artikel 4: Cliëntondersteuning

Het college zorgt ervoor dat ingezetenen een beroep kunnen doen op ***kosteloos en onafhankelijke*** cliëntondersteuning, waarbij het belang van de cliënt uitgangspunt is en wijst de cliënt hierop, voorafgaande aan het onderzoek als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet.

Artikel 21: Specifieke voorwaarden kortdurend verblijf

Een maatwerkvoorziening voor kortdurend verblijf wordt slechts verstrekt, indien:

Punt c: het noodzakelijk is dat de persoon die **de gebruikelijke hulp** en/of mantelzorg verleent ontlast wordt. *Volgens ons moet dit zijn : **boven- gebruikelijke zorg** (zie ook artikel 20, punt 3)*

TEN SLOTTE

De verordening is noodzakelijkerwijs in juridische taal geschreven en daardoor voor een gemiddelde inwoner niet of nauwelijks te begrijpen. Gezien het grote belang van deze verordening voor een kwetsbare doelgroep en het belang van de wijzigingen die nu worden ingevoerd, *pleiten wij er voor meer aandacht te besteden aan goede communicatie in een begrijpelijke taal.*

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Ooststellingwerf,

Bert van Riezen

Voorzitter

